

Σύνδεσμος Δασοπόνων Αποφοίτων
Δασικού Κολεγίου Κύπρου
Τ.Θ. 20708, 1662 Λευκωσία

Παγκύπρια Ένωση Δασολόγων
Λουκή Ακρίτα 26, 1414 Λευκωσία

Доклад

От

инж. Антоний Стефанов, председател на БУЛПРОФОР
за служебната командировка за участие в Годишната Конференция на Съюза на
Европейските лесовъди и на Семинара на тема:

**"Приносът на Посетителите / Ролята на посетителските центрове за
общественото съзнание / Екологично образование"**

проведена в Лимасол, Кипър на 13 -15.10.2011.

Четвъртък 13 октомври 2011

Откриване / Поздравления от от/за Год.Конф. на ЮЕФ от:

Mr. HakanNystran - President of the U.E.F;

Mr. George Pattichis - President of the Cyprus Association of Professional Foresters;

Mr. Marios Christodoulou - President of the Cyprus Foresters Association – Graduates of The Cyprus Forestry College;

Mrs AndroullaKaminara - Head of European Commission Representation in Cyprus; **Mr.SofoklisAletraris** - Minister of Agriculture, Natural Resources and Environment;

Mr.DimitrisChristofidis - Director of the Department of Forests.

Coffee Break

Откриване на семинара / Opening adress of the GCM's seminar

Презентациите, по реда на представянето им са:

1. Department of Forests:

Презентация на Горския департамент на Кипър на тема „Визиторските центрове на Горския департамент и тяхното значение“ ...../имам я цялата презентация – общо взето говори само за биологичното разнообразие в техните паркове – има 15 Виз.центрове в Кипър. TROODOS & ATHALASSA са им 2-та основни нац.паркове (ПЦ в Аталаса още не е готов). Нова учебна ботаническа градина за 2012 год. ще бъде открита.Трябва да актуализират Националната им стратегия в частта за брой на визиторските центрове...

2. Cyprus Pedagogical Institute

AravellaZachariou д-р координатор на звеното за екологично обучение в педагогическия институт в Кипър

ЦЕЛ: обучението по ок.среда за устойчиво развитие да бъде основа за възприемането на устойчивото управление като поведенческо за местното население.

Изграждат **мрежа от „центрове за обучение по ок.среда“** – „зелени училища“. Сега имат 3 такива сентрове... до 2014 – ще се открият още 3. Изработена е и я изпълняват, стратегия за развитие на тази мрежа. Участват /партньори са НПО, МЗОС /.

Тематични области – 7 бр, в т.ч. гори, опазване, устойчиво развитие .....

Програмите са къси – ок. 3 дневни... методи за обучение – на място, в гората много практически занимания... Те са ключов елемент за ограмотяване на населението, на ученици и студенти. *(Гори може да нямат, но стратегии свързани с тях – правят и изпълняват, за разлика от БГ!)*

3. Агенция за развитие на община Ларнака

Презентация за нейния „Център за обучение и квалификация за околната среда“, от нейния председател.

Имат 5 отдела.... в т.ч. за

европейски проекти. www.anetel.com
Larnaca District Development Agency

След участие в множество проекти с европейско финансиране, е взето решение за създаването на това сдружение през 2003 год. То има и широка обществена подкрепа, а в него участват (членове са) 45 от всичките 48 кметства, търговската палата на Ларнака, асоциацията на жените, Индуриалната палата, Асоциацишта за териториално развитие, Кооперативната Банка и др... Регистриран е основен капитала в размер на 170.860.00 евро. Организацията взаимодейства с около 400 организации от цяла Европа и е награждаване за своята дейност.

Дискусия по кипърските презентации:

Aleks Hristodulus – изказване за техните визиторски центрове.....

Роберт – кой се занимава с тези визиторски центрове – учители, лесовъди;

Томаш Башни - отговорник за мрежата и обучаването, горската политика.... мие лесовъдите сме тези които .... как лесовъдите в Кипър са ангажирани с цялата тази програма за обучение ... в центровете

Хенрих /Дания/ - 25% са частни гори, в т.ч. култури, как и какво правите в тези частни гори и с техните собственици? Земеползуването за да се прави нещо съвместно там...

Отговори:

- Трябва да има повече промоции за тези центрове..(1)
- Има различни видове центрове – в тези за ок.среда, предметът е околна среда, където ние основно искаме да запознаем ученици и студенти с повече неща. Но повечето неща са все в рамките на националния дневен ред, т.е. всичко се свежда до финансиране от национални фондове... Да, това са държавни центрове..., имаме и по европейски програми, но само по някои теми. Много близко е сътрудничеството с Департамента по горите.... имат много предмети по ГС ... по-специализирани, но и по общи, напр.: култура и гори.....
- Департамента по горите стопанисва само ДГФ, частните гори са със характер на земеделски земи / от гл.т. на обучението всичко правим съвместно с местното население. Те са основна част от нашите партньори... те учат в програмите. Там ние целим да запазим характерното и да работим съвместно с тях.... Но частни гори на практика в Кипър няма.... (силно фрагментирани, няма практически интерес от стопанисването им) те са изоставени и това е тенденция от 40 години насам. Сега за да организираме частните собственици се въвеждат нови промени в закона, с които да накарат собствениците да бъдат заинтересувани ....

Хакан: видяхме хубави неща, и най-важното че децата се учат, виждат и научават, възпитават се, това е нашето послание... това е нашата цел.....

4. Посетителските центрове към ДПП в България, Анна Петракиева

Как местното население посреща тази активност... много добре... супер за ДПП и техните центрове.

5. Роберт Ньор / BDF от Мюнхен/, „Приносът на горската педагогика за екологичното обучение в Германия“

Обекти на **Горската педагогика (ГП)**: да се съкрати дистанцията до природата; .....

Ключово действие-10 на EU Forest Action Plan е за ГП / на национално ниво имат текст в тяхната Горска програма за развитие на горите.... / и във Закона за горите...

Мотивацията да бъдеш активен – много важно... 99 % от обучаваните харесват обученията въвн.... 92 % желаят пак да залесяват.....

ГП в Бавария е като огледало за ГП в Германия. Как го организират / 338 лесовъди в Бавария имат мандат да правят ГП.....

- Издават сертификат за ГП....

- Ок.200.000 души годишно участват в различни форми ...или x 600 души на 1 горски.

/средно 15 дни на служител-лесовъд се падат като ангажимент на всеки от тях, което е в техните служебни задължения...

6. Томаш Башни /Виена/: „ГП в Австрия – една успешна история“ – 48% лесистост и 82% са частните гори там... Центровете се държат от различни организации – частни училища, институции, общини, кметства ... историята им започва от 2002 г.насам. Какво влиза в обучението... Таргет групите – съдържат хора от всички възрасти и групи, вкл. инвалиди.

Съгласно тяхната ПРСР (програма за развитие на селските райони), субсидии се дават само на лица, които имат сертификат за изкарано екологично / горско обучение по програмите за ГП. (ex България, ex МЗХ !). Имат различни модули... курсове за напреднали (А, В, С.....) Сертификационния курс е за В+С ..., след това още 3 дни теренно посещение ... “Workshop Nature” това е някаква организация на ловци...

Тяхната философия е „**Ориентирано към гората обучение за околната среда**“

Пример за най-добра практика. Направили са си програми за всяка 2-ка месеци (по сезони), съответно и със специфичности...

Цената е ок. 6 евро на дете/за тур/обиколка с гид. 160 евро за ½ дневно обучение (обиколка сред природата) по ПРСР взимат(!), които им се признават /дават по ПРСР.

7. Франсоа Нико и Ерве Немоз - Ражо..... „Как да преоткрием горското управление“

Село Межев – само с 200 жители, някъде под Монблан .... с чудесна природа, голф игрища и т..н... интереса на лесовъдите? Потърсили са връзка с ОНФ /Държавната горска администрация, със статут на фирма/, за да създадат нови активности за през лятото...

посетителите се поставят на мястото на лесовъдите и „решават“ да се сече ли едно дърво, или да не се сече! Но да вземат в предвид всички особености – добро за икономиката (за производството), но не е добре от гл.т. на опазване на биоразнообразието и т.н.. В определено насаждение всички дървета са маркирани , номерирани и картирани.... на компютър се виждат в гората... създават връзка „посетител-лесовъд“ www.martelloscope.com

Това е софтуер, който показва гората, с всички маркирани дървета (всяко със описание), специален фиш за „лесовъда“ - обучаемия.... за да прецени по-лесно кои дървета да отсече....И после да погледне – каква ще бъде гората 50 години след неговата интервенция... и да получи резултат за себе си.

8. Горското обучение в Полша

Край на презентациите....

13.30: Дискусия:

- към Ерве – как ..нещо за интернет базираната система за симулация... адреса.

- Алекс поздравява французите – за първи път виждаме такава програма.... но как напр. децата ще могат участват в такава програма, ами за други активности..../ Ерве: 2000 души са обсъждали проекта.... казвали са, че е трудно за реализация... но имало е различни въпроси сред всички групи посетители – Какво е биоразнообразие, какво е ..... но Франсоа е лидер на проекта, той знае колко и какви са посетителите....

- Томаш – какви трябва да са изискванията за да получиш сертификат .... минимален р-р знания (2 месеца – по ГС) – 850 горски само са оторизирани да обучават. Тази система е отворена за посетители от всички групи....но това не са академични лекции..... В Австрия са общо ок. 2000 обучените по тези програми. За 15 часа курс, ... а после има изпити ....

- Анна казва, че PR се прави в НУГ, но не се отделят никакви пари за това, няма бюджет ... как се прави това ... Ерве: имате много добри условия в БГ, но нямате пари за PR, а трябва ! ... но Анна нищо не отговаря – няма какво да се каже – това не е въпрос...това е факт!

Мариос заключава:

Лесовъдите от цяла Европа са в основата на възпитаването на знания и култура за горите и околната среда за широката общественост на всяка страна.

Хакан закрива семинара.

Благодари на всички.....

**15.10.2011 – посещение на Национален Парк Тродос – (Pinus Brutia, азбест...),
Посетителски център и Колеж по горско стопанство в планината Тродос.**

Пазача е българин! /В Кипър работят ок.30000 души от България /по официални данни!

Благодарност към домакините – 2-та председатели на 2-те кипърски организации (Георги – отляво и Мариос – отдясно + Кристодуло – моторът на събитието - в средата):

И българите участници в събитието: На фона на „Звездите на Фамагуста“: Антоний Стефанов (БУЛПРОФОР), Борис Господинов (ИАГ, СЛБ), Анна Петракиева и Иван Палигоров (СЛБ):

